

... alebo niečo k téme vzťahovej evanjelizácie a cieľa, ku ktorému vedie.

Religionistka Karen Armstrongová hovorí: „*Stredoveké kresťanstvo bolo vo svojej podstate vierou spoločenstva; väčšina ľudí zažívala posvätno v rámci života v spoločenstve. Ale pre Luthera, kresťan stojí pred svojim Bohom sám, spoliehajúc sa iba na svoju Bibliu.*“ Možno za tým stojí Lutherovo fatálne nechápanie Trojice a povahy spásy, sám píše, že či je Boh jedna osoba alebo tri Osoby nemá na náš život, kresťanstvo a spásu žiaden vplyv. Ale nech je ako chce, Reformácia znamenala *oddelenie kresťanstva od Cirkvi* a nástup akéhosi *kresťanského individualizmu*. Iste, z úcty ku Kristovi by sa asi patrilo, keby sme vytvárali nejaké kongregácie, *denominácie*, keby sme sa v nedeľu zhromaždili na bohoslužbu a boli k sebe dobrí, ale... ale potrebné to nie je. Či to zachovám alebo nie, ak som uveril v Krista ako svojho Spasiteľa, som spasený človek, spasený ako jednotlivec, individuum a žiadne moje skutky ani správanie na tom nijako nič nezmenia. „*Kresťanstvo nie je nič iné ako ustavičný cvik v čítení toho, že nemáš hriechu, hoci hrešíš, že však tvoje hriechy sú prehodené na Krista,*“ píše Luther Toť vše. Nič viac v tom nie je. Na spásu stačí.

Neprekvapuje, že výsledkom tohto trendu bol ako úpadok spoločenstva a vzájomnej lásky ľudí, tak aj úpadok bohoslužobného života, ktorý viac už nebol nijako potrebný ba vlastne ani nijako podstatne užitočný... Zredukoval sa do podoby akéhosi *kultúrneho podujatia* pre tú-ktorú kresťanskú denomináciu, v ktorom ona uplatňovala svoje špecifické kultúrne a folklórne rysy a upevňovala túto svoju identitu, dalo by sa povedať. Sám Luther na sklonku života píše manželke Kataríne: „*Denne zakusujeme, že ľudia sú sedem ráz horší než kedykoľvek predtým za čias pod pápežstvom. Sú hrabivejší, závistlivejší, nestriedmejší, nečestnejší.*“

Ak máme toto na mysli, môžeme sa teraz pozrieť do katolíckeho manuálu pre Farské evanjelizačné bunky z pera Piergiorgia Periniho, ktorý sa bol v tomto svojom diele inšpirovať aj u bratov protestantov. Dočítame sa tam o tom: „*Hnutí pro růst Církve založilo výzkumný ústav k hodnocení různých evangelizačních metod a podporovalo tvorbu nových přístupů, které přispívaly k obnově a rozvoji křesťanských společenství. Snažili se za pomoci nástrojů sociologie ověřit hodnotu a účinnost různých evangelizačních metod. Rychle se přišlo na to, že nejpłodnější metodou byla vztahová evangelizace nebo-li evangelizace oikos (friendship factor).*“

Dáva to zmysel: Cieľom je priviesť hriešnika k tomu, aby uveril v Krista a zvolil si Ho za svojho osobného Spasiteľa. Ak to urobí, je spasený, spasený z viery v Krista. Je v suchu, zachránený. Nezáleží na tom, akým spôsobom ho k tomuto dostaneme. *Kázanie na ulici, hádzanie letákov do schránok, chodenie od domu k domu, organizovaním megašou na štadiónoch,*... nezáleží na spôsobe, len na výsledku. Ak sa ukáže, že *vzťahy* sú najefektívnejšie, tak potom podme používať *vzťahy* na to, aby sme dotyčného cez ne pritiahli ku viere v Krista.

Ako je to ale v skutočnosti?

Písmo učí, že človek nie je spasený z viery, ale z lásky: „*Keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol.*“ (1 Kor 13,2) Alebo inde: „*My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti. [...] Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.*“ (1 Jn 3,14; 4,7-8)

V skutočnosti *vzťah* nie je prostriedok, ale cieľ. Nie vierou, ale *vzťahom* lásky človek spasený je!

Katechizmus o Nebi a spáse hovorí lakonicky a presne: „*Dokonálny život s Najsvätejšou Trojicou, toto spoločenstvo života a lásky s*

ňou, s Pannou Máriou, s anjelmi a so všetkými blaženými sa volá „nebo“.“ (KKC 1024).

Trojica je spoločenstvo – hovorme teraz po ľudsky – troch dokonalých Priateľov. Ich dokonalé priateľstvo (čiže láska) je dané tým, že u nich nie je žiadne sebeckto, čiže žiaden strach z ničoho ani žiadna žiadostivosť po niečom, čo by im azda chýbalo. Preto medzi nimi nejestvujú žiadne prekážky, bariéry, len dokonalá otvorenosť, v ktorej sa každá Osoba daruje ostatným Osobám a zdieľa s nimi v čírej otvorenosti a priezračnosti úplne všetko, čím je.

My, ľudia na zemi, pre hriech žijeme vo svete *nedostatku*. Chýba nám neustále množstvo vecí, ktoré v nás prebúdzajú *žiadostivosť* po veciach a majetku pre telo, a po dôležitosti – ktorej nástrojmi sú moc a sláva – pre dušu, ako náhradu hojnosti Raja a dôležitosti a veľkosti synov a dcér Boha, od ktorých nás hriech odrezal.

Preto si nedokážeme takýmito priateľmi byť. Vždy viac či menej pristupujeme k druhým z hľadiska prospechu: Čo mi *vzťah* s tým druhým dá? Polepším si? Budem dôležitejší? Máme radosť, ak nad druhého vynikáme, alebo ak ho ovládame. Teší nás, ak prostredníctvom neho niečo získame, nadobudneme. Žiadostivosť nás núti druhého využívať – a *strach* nás núti chrániť sa pred tým, aby on takto využil nás na náš vlastný úkor. Preto ako priatelia po vzore Trojice nežijeme – miesto toho si vážime „súkromie“, staviame medzi sebou hranice a bariéry a ochranné valy, pretože sa stále navzájom porovnávame, súperime, zápasíme, bojujeme sa a bránime sa jeden druhému. Alebo sa jeden o druhého ani nestaráme – ak nám z toho nekynie vidina prospechu, skôr bremena či straty.

V Kristovi sa nám vrátil Raj. Znova sme synmi a dcérami Boha a z tohto sveta sme už na odchode. Pocit *dostatku* a *istoty*, ktoré v Bohu máme, ako aj to, že sme z tohto sveta vyrástli, nás uschopňuje k dvom dôležitým postojom, ktoré má v sebe aj Boh:

- *apatheia* – všetko už mám a po ničom netúžim. V Kristovi som dedičom Boha a k tomu už niet čo pridať. Pozemské veci ma už zase nijako nepríťahujú, peniaze, moc, sláva, majetok... nič. Nuda. Nezáujem. „*Ked' som pri tebe, nič pozemské ma neteší.*“ (Ž 73,25)

- *bezstarostnosť* – nebojím sa. Nemám z ničoho strach. Žiaden človek, nič na zemi, mi nemôže vziať to, čo mi Boh dal. A na ostatnom mi nezáleží, zo všetkého ostatného som už vyrástol. Nik ma už nemôže ani ponižovať, ani zotročiť, ani mi nijako ublížiť, ako vraví aj Kristus: „*Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu.*“ (Mt 10,28) V Kristovi som slobodný!

Naopak, jedna túžba vo mne je: naplno si osvojiť to, čo som do Boha dostal. Vojsť do kráľovstva, do Trojičného Života, ako vraví Katechizmus: „*Boh nám teda dáva „závdavok“ alebo „prvotiny“ nášho dedičstva: sám život Najsvätejšej Trojice, ktorý spočíva v tom, že milujeme, ako on miloval nás. Táto láska je princípom nového života v Kristovi, ktorý sa stal možným, lebo sme dostali silu Duchu Svätého.*“ (KKC 735)

Ak sme takto uverili a stali sa novými ľuďmi v Kristovi, sme schopní aj Trojičnej lásky a jednoty medzi sebou. Dokážeme odložiť všetky bariéry a hranice, otvoriť sa úplne jeden druhému – v celej svojej úbohosti hriešnika a človeka i veľkosti a sláve syna a dcéry Boha. Zdieľať medzi sebou úplne všetko, čo máme a čím sme, v nebezpečnom svete ovládanom GDPR odložiť medzi sebou navzájom pojem „súkromie“ ako jediný skutočný prežitok a vplynúť s Bohom i navzájom do tej krajnej a dokonalej jednoty, ktorá je Nebom, podľa slov Krista: „*A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno.*“ (Jn 17,22) Toto je cieľ evanjelizácie i katechézy. *Vzťahy* sú cieľ, nie nástroj! Aj sama FEB je nielen nástroj, ale cieľ evanjelizácie – ako komunita lásky!